

Mottagare

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Uppföljning av revisionsgranskningar 2024 och 2025

Förslag till beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden tar emot informationen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Årligen genomför Region Gotlands revisorer omkring fem revisionsgranskningar av hälso- och sjukvårdsnämndens verksamheter. Vanligtvis aviseras förvaltningen om kommande granskning genom att underlag och beslut begärs in, intervjuer genomförs och därefter görs analys som sedan presenteras i en rapport med resultat och rekommendationer på förbättringar. Granskningsrapporterna lyfts alltid till hälso- och sjukvårdsnämnden tillsammans med tjänsteskrivelse och yttrande som sedan expedieras tillsammans med beslut till revisorerna. Därefter arbetar förvaltningen vidare med rekommendationerna utifrån nämndens beslut.

Förvaltningen har följt upp revisionsgranskningarna från 2024 och 2025 för att säkerställa att föreslagna åtgärder genomförts. De granskningar som ingår i uppföljningen är kontinuitetsplanering för IT-säkerhetskändelser, samverkan i hemsjukvård, omställningen till en god och nära vård, uppföljning av 2022 års granskning kring offentlighetsprincipen, ekonomistyrning, krisberedskap samt tandvården.

Ärendebeskrivning

Under 2024 och 2025 har de tio granskningarna nedan genomförts, men de tre längst ner på listan exkluderas i denna uppföljning då nummer 9 lyfts till nämnden samma datum som detta ärende och därmed inte kunnat följas upp samt nummer 8 och 10 där granskningsrapport ännu ej inkommit.

1. Kontinuitetsplanering för it-säkerhetskändelser
2. Samverkan i hemsjukvård
3. Omställningen till en god och nära vård
4. Uppföljning av 2022 års granskning kring offentlighetsprincipen
5. Ekonomistyrning
6. Krisberedskap
7. Tandvården
8. Palliativ vård
9. Kontrollen och uppföljningen av privata utförare

10. Följsamhet till nationella riktlinjer avseende hjärtsjukvård

Nedan följer en kort sammanfattning av respektive revisionsgranskning.

1. Kontinuitetsplanering för it-säkerhetshändelser

Revisorernas samlade bedömning är att nämnden delvis har säkerställt en tillräcklig planering för att upprätthålla kontinuiteten i verksamheten vid kritiska IT-säkerhetshändelser. Rekommendationerna omfattar att kontinuitetsplanering ska ske enligt regionens beslutade systematik, övningar bör genomföras för att säkra tillräcklig kontinuitet, uppföljning av kritiska IT-säkerhetshändelser enligt beslutad regionövergripande systematik.

Kontinuitetsplanering utgår från verksamheternas beredskap för händelser av otillgängligt IT-stöd. Manuella reservrutiner för kritiska system finns i verksamheterna eller är under utveckling. Under våren 2025 genomfördes ett omfattande utbyte av centrala delar av IT-infrastrukturen, vilken omfattade i princip alla verksamheter. Inför genomförandet skedde en stor genomgång av alla system och funktioner för att säkerställa vilka system som är mer kritiska än andra och att säkerställa att reservrutiner finns på plats.

Regionstyrelseförvaltningen leder även ett arbete kring incidenthantering där e-hälsa/MIT är delaktiga. Där tas rutiner och metoder tas fram för att hantera alla typer av IT-incidenter inom regionen. Detta bland annat med anledning av att följa NIS1 och förbereda inför NIS2 och dess krav på kontinuitetsplanering samt rapportering till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Här ska ansvariga personer/funktioner och kommunikationsvägar tas fram och tydliggöras. En omfattande, eller i alla fall bred, utbildningsinsats i verksamheterna kommer att vara nödvändig för att göra dessa rutiner kända och användbara.

2. Samverkan i hemsjukvård

Revisorerna bedömer att hälso- och sjukvårdsnämnden endast delvis har en ändamålsenlig samverkan mellan regionens och kommunens verksamheter inom hemsjukvården. Granskningen visar behov av uppdaterade överenskommelser, tydligare rutiner för informationsöverföring och avvikelshantering samt gemensamma definitioner kring tröskelprincipen och ansvarsfördelning. Förvaltningarna delar bedömningen och har inlett ett utvecklingsarbete som omfattar nytt ramverk för primärvård och hemsjukvård, införande av gemensamt journalsystem och arbete med gemensamma kvalitetsindikatorer. Arbetet syftar till att skapa en mer sammanhållen och patientsäker hemsjukvård med tydliga ansvarsförhållanden och en stärkt grund för uppföljning, i nära samverkan mellan hälso- och sjukvårdsnämnden och socialnämnden. Förvaltningarna har av nämnderna fått i uppdrag att göra en omvärldsanalys och ta fram förslag på kriterier för vilka patienter som bör få tillgång till hemsjukvård. Slutrapport ska presenteras under kvartal 1 2026. Regiondirektören har även fått i uppdrag att utreda framtida hemvist för hemsjukvården.

3. Omställningen till en god och nära vård

Revisorernas bedömning är att hälso- och sjukvårdsnämnden i huvudsak har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av omställningen till en god och nära vård. Samtidigt pekar granskningen på behov av tydligare indikatorer, stärkt förankring av arbetet hos medarbetare samt en mer systematisk analys av ekonomiska förflyttningar. Förvaltningen arbetar vidare med dessa utvecklingsområden och ska redovisa resultat till nämnden i december 2025. En fortsatt utmaning blir att säkerställa en gemensam förståelse och styrning mellan egna och privata vårdcentraler för att stödja omställningen långsiktigt.

4. Uppföljning av 2022 års granskning kring offentlighetsprincipen

Revisorerna har följt upp 2022 års granskning av offentlighetsprincipen med fokus på utbildning i offentlighet och sekretess för nyanställda samt arbetet med övergång till e-arkiv. Granskningen visar att åtgärder endast delvis har genomförts utifrån tidigare rekommendationer. Förvaltningen delar bedömningen och framhåller fortsatt behov av regiongemensam utbildning som anpassas efter olika professioner. Arbetet med e-arkiv kvarstår som en prioriterad fråga och följer den regionövergripande tidplanen för införande.

5. Ekonomistyrning

Bedömningen är att hälso- och sjukvårdsnämnden i huvudsak har ändamålsenliga rutiner för ekonomistyrning och uppföljning, men att tillräckliga åtgärder inte har vidtagits för att nå en ekonomi i balans. Granskningen pekar på behov av ett stärkt uppföljningsarbete kopplat till åtgärdsplaner och en tydligare analys av deras ekonomiska effekter. Förvaltningen delar bedömningen och har utvecklat en ny rapporteringsmodell samt tagit fram mer detaljerade ekonomiska underlag för nämnden. Arbetet med att identifiera och följa upp besparingsinitiativ fortsätter, med fokus på att skapa bättre förutsättningar för styrning mot en långsiktigt hållbar ekonomi.

6. Krisberedskap

Revisorernas bedömning är att hälso- och sjukvårdsnämnden i allt väsentligt har en tydlig ansvarsfördelning och fungerande struktur för krisberedskap, i linje med regionens övergripande plan. Granskningen lyfter samtidigt behov av stärkt utbildning och övning för både personal och förtroendevalda samt en mer systematisk uppföljning av krisberedskapsarbetet. Förvaltningen arbetar vidare med dessa utvecklingsområden genom implementering av den strategiska utbildnings- och övningsplanen och framtagande av riktlinjer för uppföljning och återrapportering. Arbetet med risk- och sårbarhetsanalys och kontinuitetshantering utvecklas dessutom i takt med regionens nya uthållighetsmål och förändrade omvärldsläge.

7. Tandvården

Revisorernas bedömning är att hälso- och sjukvårdsnämnden endast delvis har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och intern kontroll av tandvården. Granskningen pekar särskilt på behov av stärkt målstyrning, mer systematisk ekonomisk uppföljning samt en tydligare strategi för kompetensförsörjning. Nämnden instämmer till viss del i de iakttagelser som KPMG redovisar, men

ser bland annat att vissa rekommendationer som ges inte överensstämmer med hur regionens styrmodell är konstruerad. Arbetet med att ta fram en handlingsplan pågår för att långsiktigt stärka verksamheten och säkerställa god tillgång till tandvård på Gotland. Det ärendet är planerat till nämnden i december 2025.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att revisorernas granskningar bidrar till utveckling och att åtgärder genomförs enligt rekommendationer där det bedöms relevant.

De genomförda revisionsgranskningarna visar sammantaget att hälso- och sjukvårdsnämnden i huvudsak har ändamålsenliga strukturer, rutiner och styrning inom sina ansvarsområden. Revisorerna bedömer att det finns en god grund för styrning, uppföljning och intern kontroll, men att en del utvecklingsområden kvarstår. Gemensamma förbättringsbehov handlar främst om att stärka systematiken i uppföljning och återkoppling, tydliggöra indikatorer och effekter av vidtagna åtgärder, samt säkerställa att styrning och kunskap är väl förankrad i organisationen. Förvaltningen arbetar vidare med dessa frågor och har påbörjat ett antal insatser för att stärka uppföljning, utveckla rapporteringen, samt förbättra stödstrukturen för en långsiktigt hållbar styrning och kontroll.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse hälso- och sjukvårdsförvaltningen daterad 2025-10-30
Sammanställning av revisionsgranskningar 2024 och 2025 daterad 2025-10-30

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen

Marie Loob
Hälsa- och sjukvårdsdirektör